

De bladeren zijn aan het vallen en daar steken de groepsaankopen van streekeigen plantgoed de kop op bij allerlei verenigingen. Wanneer je dat wil aanmoedigen en je spreekt over tuinieren met inheemse planten dan denken mensen vaak aan tuinen met onopvallend saai groen: geen uitbundige kleuren in het najaar, struiken als onopvallende muurbloempjes... Een wilde plantentuin wordt niet verondersteld een blikvanger te zijn voor het oog. Nochtans het kan anders.

Neem nu de Wilde kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*): inheems en met sprankelende besjes in de herfst en winter. Die fluo kleurtjes in rood en oranje zijn niet direct wat je verwacht van een inheemse struik. En toch is de struik oorspronkelijk inheems en komt natuurlijk voor in de duinen, de leemstreek en de Grensmaas.

De Griekse botanicus en vader van de plantkunde gaf de struik zijn naam als afgeleid van goed en naam, een goede naam dus. Dit verwijzend naar Euonyme, de vrouw van Kronos, eerstgenoemde die o.a. Aphrodite baarde. Men wilde Euonyme gunstig stemmen en verbergen dat gans de struik giftig was! Een vergiftigd geschenk dus. In de oudheid kende men de giftigheid maar al te goed, toch was men niet bang om er een

grapje mee uit te halen. Alle delen van de plant bevatten de stof euonymine, giftig voor mens en dier: braken en diarree. Al wordt geschreven dat konijnen, ezels en geiten er geen last van hebben, ik zou ze het niet laten uitproberen.

Toch wist men vroeger de plant zeer te waarderen want van de bladeren en vruchten werd een papje gemaakt om hoofdluizen mee te verdelgen. En van het hout maakte men mooie weef- en spinspoelen. Vandaar de Engelse naam spindle tree. Men staat versteld van het gebruik van deze struik voor tal van toepassingen: houtskool, polijstpoeder, inleghout voor piano's, schietpoeder, kleurstof, blondeermiddel, insecticide... dat men wel moet toegeven dat de naam goed gekozen is.

Vermeerdering is geen probleem: zaaien na de oogst mits de zaadhuid te kneuzen zodat het zaad water kan opnemen, zomerstek (Sint-Janslot na 24 juni) of winterstek, gronduitlopers, het maakt niet uit. Een vriendelijk verzoek aan de eigenaar van een struik om een stekje af te nemen, volstaat en je bent op weg met je buit naar de opkweek van een mooie struik.

Naast de Europese kardinaalsmuts kom je het geslacht tegen van Noord-Amerika tot in China en Japan, met zaadomhulsels gaande van helrood tot bleekroze. Keuze genoeg dus. Ik haal er enkele opmerkelijke uit.

Euonymus alatus: met als bonus brede kurklijsten op de takken en vlammend rood herfstblad.

Euonymus europaeus 'Red Cascade': karmijnrode herfstverkleuring.

Euonymus sachalinensis: afkomst eiland Sachalin, zeer winterhard (-25° C), paarse vruchten.

Euonymus atropurpureus: wijnrode herfstkleuren. Genoemd Amerikaanse wahoo wat hout voor pijlen betekent in het Sioux, harten die barsten van liefde. Inheems oostelijk Noord-Amerika.

Euonymus fortunei cultivars: bont blad, kruipend of grondbedekkend.

Euonymus oxyphyllus 'Waastrand': donkerrode vrucht, paarse herfstbladeren.

Euonymus japonicus var.: haagplant, geschikt om buxus te vervangen. Ook bonte variëteiten voor de liefhebbers.

Euonymus myrianthus: zacht oranje vruchten. Wintergroene struik.

En het houdt niet op. Voor zoveel schoonheid doe ik mijn 'papenhoed' af.

Lieve groeten

Simon